

TELEGRAFUL ROMAN.

Telegrafulu este de doua ori pe septemana: joi si Dumineca. — Prenumeratiunea se face in Sabiu la espeditura foiei; pe afara la c. r. poste, cu bani gata, prin scrisori francate, adresate catre espeditura. Pretiul prenumeratiunii pentru Sabiu este pe anu 7. fl. v. a. ear' pe o jumetate de anu 3. fl. 50. Pentru celelalte parti ale Transilvaniei si pen-

Nr 61. ANULU XII.

tru provinciile din Monarchia pe unu an 8 fl. era pe o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tieri straine pe anu 12 pe 1/2 anu. 6 fl. v. a.

Sabiu, in 618 Augustu 1864.

Inseratele se platescu pentru inteia ora cu 7. cr. sirulu cu litero mici, pentru a doua ora cu 5 1/2 cr. si pentru a treia repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Scrisoarea dechiaratoria si legitimatoria a deputatilor romani la congressulu iliricu-nationalu din Carlovitiu catra Illustritatea Sea dlu Generalu si Comisariu imperatescu Iosifu baronulu Philipovich de Philippsburg.

Illustrissime D-le Generalu, imp. r. commissariu alu congressului!

Umilitu subscrisii deputati alesi, precum se vede din credintiunile predate la locul cuvenitu, din partea poporatiunii romane si a clerului romanu din diecesele Aradu, Temisiór'a si Versietiu, la congressulu nationalu iliricu conchiamatu din orenduie'la pre'nalta pre diu'a de astadi pentru alegerea Archi-episcopului si Mitropolitului de Carlovitiu, — ne tinemu de cea mai santa detorintia, a dechiará prin acést'a in tota supunerea, cumca noi,

considerandu, ca s. biserica ort. orient. dupa fiint'a ei esterna — e biserica nationala, si ca ei — fiindu ea chiamata in urma determinatiuniloru pre'nalte, de a conduce cultura poporului si instructiunea publica, caracterulu nationalu, deca va cá cu corespundia missiunii sale inalte, nu e iertatu si nu póte sa-i lipsesca;

considerandu, ca ierarchi'a de Carlovitiu, cá mitropolia séu cá patriarchatu, dupa privilegiile serbesci si mai cu séma dupa caracterulu ei inherente istoricu si facticu — e o adeverata ierarchia serbésca nationala, si dupa dorint'a comuna in multe moduri espresa si interesele intetitorie ale natiunii serbesci, trebuie sa remana curatu nationalu serbésca;

considerandu, ca scaunulu mitropolitanu nationalu serbescu, dupa canónele bisericesci, pre dreptu si dupa cuvenintia, nu e iertatu si nu se póte inlocui, decátu numai prin reprezentantii alesi ai natiunii serbesci si cu individi apli de nationalitatea acést'a, si ori ce incurgere straina, taia in dreptulu nationalu si in interesele natiunii serbesci;

considerandu, ca poporatiunea romana din cele trei diecese ort. orient. Aradu, Temisiór'a si Versietiu, care numera unu millionu de suflete si care singura face cu multu mai multu de cátu o jumetate din intréga poporatiunea ort. a celoru optu diecese, ce se tinu de congressulu iliricu, — de si are acelasi simvolu alu credintiei cu Serbiu, si dupa acést'a, precum si in urm'a mai multoru relatiuni reciproce, de si are mai multe puncte de atingere mai de aprópe si aceleasi interese cu natiunea serbésca, totu-si nu se tine nici decátu de biserica nationala serbésca, si nu tinde dupa interese de cultura si desvoltare nationali bisericesci, ci din contra posede biserica sea propria, romana nationala dupa fiint'a-i esterna cu totulu deosebita, si cultura si desvoltarea voiesce si trebuie sa si-o mijlocésca naturalminte precum si in spiritulu bisericeii sale, in limb'a sea propria romana cu totulu deosebita de cea serbésca, spre scopulu acést'a in sa ierarchi'a serbésca nationala, dupa insusirea, destinatiunea si practic'a ei comprobare de pan'acum, nici de cátu nu póte corespunde;

considerandu, ca Romani gr. or. din Monarchia preste totu, si cei din Banatu in specie, s'au incorporatu la ierarchi'a serbésca nationala de Carlovitiu, precum se scie, numai in modu necanonicu prin puterea lumésca, la intarirea evenimentelor. de pe la capetulu secului 17 si inceputulu secl. 18, de buna séma numai cu intentiune nobila pre'nalta, adeca spre folosulu si prosperarea ambeloru natiuni, care incorporare in sa in decursulu temporiloru, abstragendu de la firea-i necanonica, s'a desvoltatu si aretatu fórte nefolositoria, ba de comunu periculosa;

considerandu, ca scopulu ierarchieii bisericesci de Carlovitiu, nici de cátu nu póte stá in periclitarea si debilitarea

ortodocsiei prin impiedecarea instructiunii romane poporali, a progressului Romaniloru, a luminarei si civilisatiunii poporului romanu peste totu; ierarchi'a nationala serbésca in sa a servitu scopulu acestu'a pan'acum'a in o mesura ce s'a facutu de proverbu, spre celu mai mare necasu si spre necomputabil'a scadere a ambeloru natiuni si a bisericeii loru comune;

considerandu, ca chiaru din respectulu abnormitatiiloru si inconvenientiloru acestoru triste, ce neodichnescu consciint'a fie cáru credintiosu, natiunea romana din tote partile Monarchiei la tote ocaziunile ce i se oferira, in parte si tota, precum in a. 1850 dieces'a Aradului prin sinodulu diecesauu tinutu atunci, apoi dieces'a transsilvana prin repetite sinode diecesane, regimentulu banatianu rom. de granitia in a. 1851 prin tote comunele lui, in fine si mai cu séma dupa estrea din vietia a S. S. Patriarchului serb. Iosefu Br. de Rajacic in primaver'a a. 1862, prin o deputatiune numerosa si veduata cu cei doi episcopi din Tranni'a si din Aradu in frunte, — se rogá preumilitu de Maiestatea Sea c. r. apostolica pentru pre gratios'a ajutorare prin restaurarea mitropoliei de demultu, romane nationale, si aceste rogaminti pre umilite se afla inca in pertractare si-si accepta resolvarea finala;

considerandu ca Maiestatea Sea c. r. apost. pre gratiosulu nostru domnu si rege, s'a induratu pre parintescu in pre'nalt'a scrisore de mana din 27 Sept. 1860 in urm'a petitiunii predate in acést'a directiune de cátra cei trei consiliari imp. estr. din Banatu, Bucovin'a si Transsilvani'a a asigurá, ca Pre'naltu acela-si, nu e neaplecatu la radicarea unei mitropolie romane ort. orientale; ear' in pre'nalt'a scrisore de mana din 25 Iuniu 1863 indreptata cátra Esc. Sea D. ministru si cancelariu de curte, conte Nádasdy, s'a induratu a dechiará in cestiunea acést'a mai determinatu, ca intentiunea pre'naltu aceluia-si e „de ase radica pentru Romani bisericeii gr. neunite, o mitropolia de sine statatoria, coordinata cu cea serbésca“;

considerandu, ca Romaniloru, totdeun'a si in tote imprejurarile neconditiunatu credintiosi Maiestatei Sale si gloriosiloru antecesori ai pre'naltu aceluia-si, cuventulu adoratului loru monarchu li-a fostu, le este si le remane totdeun'a santu cáru'a se incedu cu tota securitatea si a cáru indeplinire de aprópe chiaru pentru aceea o ascépta cu cea mai deplina incredintiare; ca asiá dara, — in urm'a pre'naltei acestei'a intentiuni atátu de deschisu, chiaru si detiermuritu cátu si marinosu si gratiosu espresa, precumu si in urm'a argumintelor si faptelor positive — dupa parerea nostra fórte importante — mai in susu desfasurate, — Romani nu potu si nu le e iertatu nici decátu dupa dreptulu canonicu sa considere de archieppulu si mitropolitulu seu, pre archieppulu si mitropolitulu ce e de a se alege acum in Carlovitu, si inca cu atát'a mai putinu, cáci ei (Romani) in congressulu nationalu iliricu in fapta abia, dupa nume in sa de locu nu-su reprezentati, de ore ce ei, de si — dupa cum e cunoscuta — forméza jumetatea cea cu multu mai mare a ortodocsiei nemijlocitu coucentrate pan'acum la Carlovitiu, dupa unu us arbitraru, care n'are nici o basa de dreptu si cuvenintia, introdusu si sustinutu chiaru de ierarchi'a serbésca, suntu reprezentati dela cáte 60—70,000 de suflete cu cáte unu deputatu, precandu fratii loru Serbi au dela cáte 13—14,000 de suflete cáte unu deputatu, si suntu asiá dara in comparatiune cu Romani, chiaru de cinciori reprezentati, — o situatiune nepotrivita, care s'a recunscutu destulu de chiaru si in pre'nalt'a scrisore de mana a Maiestatei Sale c. r. apost. cátra fostulu patriarchu Iosefu Br. de Rajacic, si care nu póte sa fia de cátu spre batjocur'a natiunii romane si a celoru mai sante interese bisericesci si scolari ale ei;

considerandu, ca o participare ori cátu de mica a po-

porului român ca atare, recuș. a ma. datarilor lui la alegerea metropolitului de Carlovitii, recum ar a taia ea de un'a parte in dreptu propriu alu s'orci natiuni serbesci, chiaru asiá de alta parte s'aru paré a întemeia unu dreptu logicu si politicu seu moralu pentru alesulu principe bisericescu asupr'a Romániloru, asupr'a besericeloru si scóleloru loru, cari ambe consecintie noi, dupa consciintia si simtiulu nostru de dreptu, in urm'a respectului si amórei nóstre sincere cátra sor'a natiune serbéscá si in urm'a sentieminteloru poporului nostru nóue bine cunoscute, — ne tímemu de detorintia a le incungiurá cu tóta acurateti'a;

considerandu asiá dara tóte aceste momente ponderóse, — nice decâtu nu ne sentimú aplecati, de a luá parte la alegerea arhiepiscopului si metropolitului de Carlovitii, din contra constatámu aici solenelminte si cu tóte consecintiele posibile — caracterulu curatu natiunalu serbescu alu adunárei de alegere, precum si alu principelui bisericescu ce lu va alege, cu deosebire insa si cu tóta seriositatea corespondiátoria ponderositati lucrulu trebuie sa accentuámu, ca chiaru de aici e evidinte, cum ca dóue millióne de supusi credinciosi si plecati Maiestatei Sele din natiunalitatea romána de religiu-neá gr. orient. se afla orfani si lipsiti de scutintia, lipsiti de pastorulu sufletescu supremu si de conducatoriulu scóleloru si educatiunéi, si mai cu séma in pártile Banatului, unde nu au nici episcopi proprii, ba in multe locuri nici preotii si protopopii sei, suntu aprópe de a cadé intr'unu indifférentismu religiosu periculosu si intr'o desperare politica fatala!

Ilustrissime! Aicea trebuie sa observámu espresu, cu provocare la motivele insirate, ca dechiaratiunea acést'a a nóstra si abtínera nóstra dela alegerea arhiepiscopului si metropolitului de Carlovitii, nici de cumu nu e influinti'a óre cáruu spiritu de opusetiune seu renitentia, precum aceste totdeun'a au fostu departe de Románii credinciosi Maiestatei Sele, ci din contra — precumu se vede destulu de chiaru din cele premise — e consecinti'a cea mai naturala a consciintiei nóstre curate si a simtului nostru adevératu de loialitate si direptate, cu cari nici decâtu nu se unesce, cá noi Románii sa participámu la alegerea unui arhiepiscopu si metropolitu menitu pentru natiunea serbéscá, cu atát'a mai pucinu la alegerea unui metropolitu serbescu pentru natiunea romána.

Cumca acestu sentiementu si acést'a convingere a nóstra e si a întregu poporului român documentéza evedinteminte fapt'a, ca poporulu român acólo, unde locuesce cu totulu nemestecatu cu Serbi, anume in frontier'a Caransebesiului si la Oradea mare, privindu insasi alegerea la congressulu iliricu de inconvenienta au denegat'o aceea formalmente, si de regula numai acólo au alesu deputati si ne au delegatu pre noi cá Románi de reprezentanti éconscientiosi ai lui, unde voi a impedecá prin acést'a, cá minoritatea serbéscá, cea de altmintrea fórté neinsemnata, sa nu pasiésca in numele poporului român si sa dee abtíneri lui o espressiune falsa.

Insa nu numai gat'a, ci fórté fericiti amú fi noi si intréga natiunea romána, de a luá parte la unu congressu natiunalu romanescu pentru alegerea unui arhiepiscopu si metropolitu român si pentru regularea relatiuniloru nóstre cu si cátra ierarchi'a serbéscá, precum si pentru regularea afaceriloru nóstre bisericesci si scolari.

In fine nu potému trece cu vederea, Ilustrissime, a nu aminti, cumca nóue, de dupa impregiurárilu umilitu insirate mai in susu, nu ni se pare pré dreptu si cuvenintia, cá spe-sele congressului natiunalu iliricu in asemenea mesura sa se repartiésca si asupr'a familieloru románe, cari nu suntu reprezentate in acéla nici dupa nume.

Ne rogámu deci Ilustrissime cu tóta supunerea, cá acést'a scrisóre dechiaratória a nóstra pre lángha préumilitulu memorándu aici alaturatu si prelángha esprimarea loialitateru nóstre si a comitentiloru nostri celei mai sincere si mai neconditionate sa binevoiesci a o asterne spre prégratiós'a cunoscintia si luarea in consideratiune a Maiestatei Sele c. r. apostolice, prégratiósulu nostru Domnu. Ai III. Vóstre préplecati servi
Carlovitii 1 Augustu 1864.

Constantinu Gruiciu m. p. protopopulu Haziasului, deputatu român alu diecesei Timisiórei; Ioanne Marcum m. p. Protopopulu Lugosiului, deput. rom. alu diecesei Versietii; Iosifú Belesiu m. p. Protop. Totvaradiéi, deput. rom. din dieces'a Aradului; Nicolau Andreeviciu m. p. preotu, directoriu scóleloru natiionali de granitia, deput. rom. din dieces'a Versietii; Andreiu de Mocioni m. p. deput. rom. din dieces'a Timisiórei; Vincentiu Babesiu

m. p. cojude la tabl'a reg. in Pest'a, deput. român din dieces'a Temisiórei; Georgiu de Fogarasi, m. p. avocat si proprietariu in Lipov'a, deput. rom. diu dieces'a Timisiórei; Filipu Pascu m. p. pretofiscalulu comitatului Carasiului, dep. rom. din dieces'a Versietii; Alessandru de Atanasieviciu avocat si proprietariu in Lugosiu, deput. rom. din dieces'a Versietii; Sigismundu Popoviciu m. p. avocat, deput. rom. din dieces'a Aradului; Lazaru Ioanescu m. p. avocat, deput. rom. din dieces'a Aradului, Dr. Demetriu Hatieganu, avocat, dep. rom. din dieces'a Versietii; Aureliu Maniu m. p. avocat, deputatu român din dieces'a Versietii.

„Concordi'a“

Románii in congressulu din Carlovitii.

Sub titulu acést'a d. B a b e s i u da in nr. 61 alu „Concordiei“ o descriere mai pe largu a celoru intemplate in Carlovitii. Din acestu articulu remarcabilu, esítu din pén'a cea maiéstra a domniei sele, estragemu si noi urmatórele pasage:

Dupa ce d. refert. promite a comunicá tóta starea causei biser. a Romániloru res. din Austri'a intr'o brosiura deosebita, vine apoi a vorbi despre portarea Romániloru din Caransebesiu si din Oradea mare; si apoi laa celoru din tinuturile Aradului, Timisiórei si Lugosiului. Si dupa ce espune caus'a, pentru ce Románii din aceste párti au alesu pre cei 14 ablegati, si pentru ce acesti ablegati au priimitu alegerea si s'au infatisiatu la Carlovitii: ca adeca sa se folosésca de acestu mandatu cá de o basa legala si valida, in modulu celu mai eficace, spre legitimarea, popularisarea si inaintarea causei nóstre ortodoxe natiunale, in caus'a mitropoliei románe res: espune d. refert. mai departe, ca cei doi factori mai insemnati la resolvirea acestei cause suntu regimulu si natiunea serbéscá cu ierarchi'a sea, si altu locu mai potrivit, pentru de a vorbi cu acésti doi factori nu erá, decâtu congressulu din Carlovitii; dar si afara de aceea erá o datorintia imperativa, a cunósce odata, ce credu si ce dicu barbatii cei mai competinti ai Serbiloru in caus'a biser.; cáci pána acum se sciá numai atát'a, ca natiunea serbéscá si ierarchi'a aceleia nu voru odata cu capulu despartirea Romániloru de cátra densele.

Dupa aceste premise apoi urméza descrierea insasi a celoru sevarsite, cari lasámu sa ni-le espuna insusi d. corespondinte:

„In congressulu natiunei ilirice din Carlovitii factorele principale e — comissarulu imperatescu, cá dreptu representante alu Maiestatei Sele. Deci detorintia nóstra pretindeá, ca mai nainte de tóte sa ne chiarificámu treb'a cu comissarulu imperatescu.

Mai antáiu se presentá aceluia-si — Domineca in 31. Iuliu la 9 óre de dimineti'a Ilustritatea s'a dlu Andreiu de Mocioni, descoperindu-i cu tóta bun'a cuviintia — scopulu, interesele si intentiunile nóstre, si rogandu-lu pentru o priimire solenela colectiva a Romániloru inca in aceea-si di. Dupa o desbatere si consultare lunga, mai multu cordiala, cá oficiósá, dlu generariu si comissariu imperatescu — recunósce loialitatea si necesitatea intentiuniloru nóstre si — se areta petrúnsu de o rara gratia si bunavointia cátra Románi.

Totu in acést'a di intre 12 si 1 óra de amédi cinci trasure incarcate cu deputatii románi cu aduncu veneratulu loru Episcopu Ivacicovicu in frunte — trasera — venindu din Carlovitii la cortelulu prémaritulu Dnu comissariu imperatescu in Petrovaradin, unde deputatii románi antáia óra se presentara oficiosu in numele natiunei románe ortodoxe din Ungari'a si Banatu si fura priimiti si tratati — intr'adeveru cá demnii reprezentanti ai unei natiuni atátu de brave si loiale!

De aici incolo — terenulu nu mai aveá nice o greutate pentru noi. Dlu comissariu — convingendu-se din pasii si cuvintele nóstre — despre atitudinea, loialitatea si solidaritatea intentiuniloru nóstre, — ne prevenia cu o gratia si destingere rara.

Luni in 1. Augustu — intrandu comissariulu imperatescu cu prescri's'a straordinari'a pompa si solenitate, intre bubuitulu tunurilor Petrovaradinului si trescuriloru Carlovitiiului intempinatu de deputatiuni numeróse si stralucite cu oratuni si vivate — in Carlovitii, si ocupandu-si cortelulu oficiale in cas'a magistratului, dupa-ce administratorulu metropolitanu si episcopii unulu câte unulu si-facura reverinti'a, deputatii románi iara-si toti impreuna cu Episcopulu loru Ivacicovicu in frunte -i se presentara in celu mai serbatorescu modu; episcopulu l. citi o alocutiune, in carea apostrofá, cumca Románii fatia cu congressulu serbescu electivu suntu necesitati a pastrá opusetiune straordinaria, pe carea dorindu a o motiva, legitimá si escúsá, au compusu o dechiaratiune cátra Ilustritatea Sea dlu comissariu (comunicatu mai susu Red. T. R.) si unu préumilitu memorándu cátra Maiestatea Sea, pentru ale cároru priimire si gratiósá respectare ei se róga

cu tota cuviintia. Dupa acest'a indrept'a suscrisulu câte-va cuvinte escusatore de acestu pasu si intinse dlu comisariu ambele scrieri, pe cari Ilustritatea Sea le priimi intre asigurari de cea mai viua partinire a acelor'a la Maiestatea Sea si la locurile mai inalte.

Cuprinsulu dechiaratiunei si memorandului credu ca se va publica catu de curendu pe deplinu, si pentru aceea aici me marginescu a atinge despre acelea numai atat'a, ca dechiaratiunea are de tema a schiti'a momentosele cause, pentru cari Romani — nu pota nici decum sa priveasca congressulu alegatoriu din Carlovitiu de congressu si alu Romanilor si pe alegendulu arhiepiscopu si metropolitu, de supremu archipastoriu si alu seu, si pentru aceea nici ca pota lua parte la alegere — fara ca dreptu acest'a sa pota cade asupra loru ma si numai umbr'a de neloyalitate si renitentia; ear memorandulu lamuresce mai pe largu totu acest'a tema si cuprinde preumilit'a rogare pentru catu de curend'a gratios'a resolvare a metropoliei ortodose romane.

Cu aceste acte missiunea nostra fatia cu regimulu era terminata si inca catu de bine terminata. Scirea despre acestu pasiu alu nostru, alu carui cuprinsu si momentu — pana aci numai unoru pucini corifei ai Serbiloru, cu carii noi dintru inceputu intraseramu in relatii amicabile — era cunoscuta, — se latu curendu in totu Carlovitiulu si — mari nespusu vedi'a romanilor, si respectulu de conducatorii loru! Deputatii romani fura chiamati si bineveduti si fetati la festi-vele mese atatu ale commissarului, catu si ale administratorului metropolitanu; — nu se pote descrie triumfulu ce celebra — bunulu tactu si solidulu caracteriu, frati'esca armonia, ce manifestara reprezentantii Romanilor la tota ocaziunea. —

La deschiderea formale a congressului — Joi in 4 Augustu — Romani se infacisira toti, tinendu acesta solenitate de o forma neesentiala; ear apoi desvoltandu-se la acesta ocaziune — cu permissiunea commissarului imperatescu o lupta parlamentaria intre parintii partideloru, de si in decursulu aceleia mai decatra toti cuventatorii se atingea din adinsu caus'a nostra cu ierarch'ia serbesca, Romani totusi se abtinura strinsu de orice catu de mica participare la aceste discurse, luandu altminte placuta notitia in anitele loru despre forte frati'escele espectoratiuni ale deputatiloru serbi.

Aici nu potemu a nu aminti, cumca Escellentia Sa dlu administratore alu metropoliei in cuventarile sele ceie forte frumose si formosu perorate, de repetite ori se incerca a aminti si de natiunea romana pe langa cea serbesca, si oresi cum a transfigurá congressulu serbescu intr'o parte de congressu si alu romanilor; dar nu i se prindea incercarea de feliu, si amintirea natiunei romane se potrivea in testulu oratiuniloru sele — chiaru ca mazerea 'n parete! Noi din partene atatu acea intreprindere a Escellentiei Sele, catu si unele asemenea respunsuri ale premaritului dnu commissaru imperatescu — le tribuiamu laudaverei dorintie de a gagiula Romaniloru presinti.

In fine sosi diu'a de Vineri in 5 Aug., destinata pentru deschiderea actului de alegere. La 8 1/2 ore de demaneti'a se celebra in catedrale chiamarea spiritului santu, — de aci deputatii toti cu commissarulu si cu episcopii in frunte purcesera in sala de adunare, si Romani, remanendu ei cevasi indereptu, chriaru atunci sosira in sala, candu commissarulu imperatescu s'a fostu asediatu pe tronu. Vendiendu-i deci comisariulu, cu o nespusa gratiositate se radica de pe tronu si pasi spre ei, unde apoi spre surprinderea si umirea intregi adunari se intielescu cu dlu de Mocioni asupra momentului si modalitatei facendei manifestatiuni. Deci deschidendu dlu commissaru siedinti'a, aminti despre dechiaratiunea si pasii ce facusera Romani nainte cu patru dile inaintea s'a si de rogarea loru, ca sa li se ierte a face o asemenea dechiaratiune si congressului natiunei serbesci de-a dreptulu, o rogare ce — n'aru fi cu cale a li se denega; un'a inse adause, cumca adeca nu va, si nu pote permite, ca asupra dechiaratiunei Romanilor sa se intemple catu mai mica si mai pucina discussiune. Dupa acest'a dede cuventulu suscrisului, si suscrisulu indrept'a catra adunare, si prin adunare catra natiunea serbesca unu discursu — totu de materi'a dechiaratiunei si memorandului mai susu amintitu, in sa de o forma cu totul diferitoria, impreunandu ea catu de multu graiulu animei cu celu alu mintei, dupa cum se cuvine acest'a intr'unu discursu alu unei natiuni catra alta natiune amata si stimata.

Acestu discursu, ce culmina in despartirea — inse frati'esca si buevoitoria — de congressu, a trebuitu sa faca mare si profunda intiparire in ascultatori, fiindca de repetite ori prerupsera in vivate „Zsvio!“ entusiastice, si — dupa radicare si indepartarea dlu commissaru, caruia de locu urmara si Romani toti binisioru, i petrecura pe acesti si anume pe suscrisulu cu urari, imbratisari si stringeri de mana.

Totu in acea di dupa amedi Romani iarasi cu veneratulu loru episcopu Ivacicoviciu in frunte si luara sanetate buna atatu dela administratorele metropolitanu, a carui alegere de arhiepiscopu si metropolitu acum era segura, — catu si dela dlu generariu si comisaru imperatescu, la care ocaziune cestu din urma facu Romaniloru pentru portarea loru cea loiala, solida si resoluta — cele mai recunoscatore elogie si complimente.

Cu acest'a romani — si implinira — dupa cum veduam, si dupa cum ne vomu convinge si din diurnalistic'a serbesca — cu tota domnitatea — formos'a s'a missiune — precum numai se pote dori si accepta, si 'n diu'a urmatoria plecara din Carlovitiu cari in cotrou.

Asia se implinescu missiunile ma catu de grele, deca ele sunt combinate si conduse de unu capu intieptu, incarcatu de sciintie si esperiintie, si devotatu curatu numai fericirei natiunei sele si bunului comunu. — Hei, pe cati serbi de tota plas'a i-am auditu vaierandu-se, ca nu au sieiunu — M o e i o n i ! —

Incheiamu cu bun'a credintia ca amu contribuitu iarasi catu-va la inaintarea si popularisarea santei nostre cause, si cu dulcea sperantia, ca lucrările si ostenelele nostre in Carlovitiu — nu vora remane fara meritatulu succesu.

B a b e s i u.

Despre autonomi'a bisericei gr. or. din Austri'a.

(Continuare si capetu din n-rii 58, 59 si 60.)

4. Despre dieces'a Lipovei.

In testu sunt mai multe date si traditiuni despre existenti'a acestei episcopii, despre resiedinti'a ei, si cum-ca Turcii candu au impresuratu Lipov'a (1551, au 1552, au 1596 ?) au prinsu pre Episcopulu Lipovei si l'au omoritu s. a.

5. Despre dieces'a Caveranu-Sebisiului si cea a Versietiiului.

Tractatulu acest'a e celu mai lungu si forte interesantu. Eaca aci numai cateva parti, apoi si acestea in schitie rapsodice.

Descrierea vechimei Caveranu-Sebisiului si a Meadie si in florirea loru in tempulu Imperatului Traianu. Numerositatea, avuti'a si insemnataea Romaniloru din Temisiana in vec. X-XII. — Traditiunea poporului d'in tinutul Caveranu-Sebisiului despre anticitatea si primitiv'a estindere teritoriala a diecesei Caveranu-Sebisiului asupra celei mai mari parti din cunoscutele 8 districte districtele: Versietiu si Palanc'a; despre atarnarea acestei diecese de Mitropoli'a romano-ortodosa a Transilvaniei s. a. O traditiune serbesca curiosa, pana la publicarea ei 1858 in „Verschetzer Gebirgs-Bote“ la insusi publiculu serbescu necunoscuta, care intr'unu stilu ambitiosu, dar necioplitu dice: „ca Romani din Banatu se dateza num a i dela 1453, ear Serbi dela 1438 si alte multe farfele si corcofele.“ Acesta traditiune o refuta manuscriptulu, de unde e acestu extractu, cu documente istorice, contratradictiuni si fapte, cari demustra a fi fostu Romani in Banatu inca atunci, pre candu de Serbi nici nu se scie ca ore esistau ei in lume, cari areta mai departe intemeierea Versietiiului prin Romani, preponderanti'a elementului romanescu in giurulu Versietiiului. Dupa acestea urmaza demonstrarea, cum ca Romani banatiani nu au vrutu sa scia de episcopi si preoti de ai Ierarchiei serbesci pana catra anii 1716—1720—1722. — Se arata, intre ce cercustari favorabile Serbiloru au devenitu Romani alipiti de Ierarch'ia serbesca. — Se adevereasca existenti'a si independenti'a diecesei romanesci de Caveran-Sebesiu, si se eruza primitivulu seu teritoriu, de carele s'au tinutu dupa date autentice si districtele mai multu romanesci din dieces'a Negotiniului (in Serbi'a) „Cluciu, Crivin'a si Crain'a.“ — Dieces'a Caveranu-Sebisiului dela 1722 mai forfecata in favorea nou-createi diecese a Versietiiului, s'a facutu sufragana Mitropoliei serbesci dela Carlovitiu chiaru in contra diplome-loru imperatesci si numai prin usurpatune favorita de tempu, si s'a administratu cumu arata unu decretu alu sinodului metropolitanu d'in Carloviciu d'in an. 1731. februaru 25. sub numele seu propriu, ca diecesa de sine statatore pana la an. 1774. Atunci prin incheiare sinodala vechi'a diecesa romanesc'a dela Caransebesiu s'a redusu si s'a alipitu de cea noua dela Versietiu, remanendu-i ca semnu de vietia numai numele, reminiscentiele traditunali si speranti'a emanciparei sale.

6. si 7. Despre diecesele Transilvaniei si Bucovinei

Lasu sa vorbesca numai testulu, — asia si despre Ierarch'ia romano-ortodosa din Romani'a si Besarabi'a.

Din sectiunea IX despre monastirile rom. din Banatu. Pre scurtu aci numai atat'a: ca devenindu ele in manile

vitrege ale ierarhiei serbesci, s'au adusu in starea de a trage de mörte, pâna ce prin o propunere a fatälului sinodu serbescu din an. 1774 de Imperatulu Iosifu II. incuvenintiatä, s'au redusu si asiä li s'a stinsu si loru si cea din urma schinteia de viétia. Cea dela Ciclov'a a re'nviatu in an. 1859 in bratiile cele reci si de feru ale stapanirei straine de acuma.

Din sect. X. despre drepturile Romäniloru din Banatu asupr'a district. Lugosiu, Caransebesiu, Meadi'a, Almasiu, Carasiov'a, Bërsiov'a, Comeatu si Iladi'a fatia cu privilegiile si pretensionile colonieloru si ale ierarhiei serbe din Austri'a.

Disertatiunea acést'a in tempulu din urma mai latita s'a lucratu cu multa diligentia. Pre doritoriulu de a o sci lu avisämu la testu, spunendu-i din partea aceea, carea tractéza despre biserica si ierarhia, numai atät'a: cumu ca se demüstra in testu cu istori'a, cu documente serbesci, cu fapte cunoscutu si cu argumente nerofutabile, 1) ca Mitropoli'a dela Alb'a Iuli'a nici candu nu a fostu subordinata nici Patriarchului dela Ipecu, nici altui patriarchu ori mitropolitu serbescu; 2) ca biserica romano-ortodocsa din Austri'a nu e dupa legea canonica nici astadi subordinata Patriarchului ori Mitropolitulu serbescu dela Carlovitiu; 3) ca Metropoli'a romano-ortodocsa din Austri'a dupa lege inca esista si numai ce i s'a impedecatu activitatea prin nisce mesure politice, cari iéra nu vorbescu nimic'a de Banatu si Ungari'a, ci numai de Ardélu si Bucovin'a.— Mai departe se arata, cari suntu privilegiile adeverate si neresturnabile. . . „cari suntu cele nóue nefericiri, cari le-au adusu asupr'a Romäniloru privilegiile serbesci, intre cari 3 suntu deadreptulu ucidatöre de viétia natiunei române, eara ce lalte ajuta esecutarea uciderei.— Adresare cátra Serbi cu intrebäri si provocäri, cari nu potu a nu miscä inim'a ori cáru omu dreptu si intieptu, cari aducendu inainte fapte complinite, nu potu a nu convinge si pre cei mai preocupati si pre cei mai cerbicosi si mai passionati despre subsaparea Romäniloru spre alise stinge viétia si seminti'a romäna s. a.— In sfarsitu o provocare si catra dulcii frati Romäni, cá sa examine bine si absque studio et ira relele, de cari ne bolesce corpulu natiunei si biserice, si afländu ca acelea nu vinu totu numai din afara, ci si din launtru dela medularii ei, (Förte adeveratu! Red.) sa caute si consulte pre cei mai buni medici si sa urmeze svatului acestor'a, cá dora trist'a, palid'a, macr'a si nevoios'a nóstra mama s'aru radicä din patulu doreriloru si aru veni in starea ce i-o dorescu din inima curata fiii ei cei buni si credinciosi s. a. s. a. —

Nóue din parte-ne nu ne remäne decätu a rogä pre stim. d. autoru, cá sa ia dispositiunile de lipsa pentru tiparirea si publicarea pretiosului seu opu, si a-i promite totu concursulu, prin cuventu si fapta, ce ne e cu potintia. Red. „T. R.“

Offenbaia finea lui Iuniu 1864. *)

Onorata Redactiune! In nr. 36. alu „T. R.“, intru carele se descriu injuriile cauzate prin Nemtii din Offenbaia religionariloru gr. resariteni—vine unu incisu alu Dlui corespundinte F. unde aduce esemplulu vulturelui, care a trebuitu sa móra de penele sale,— ilustrandu acestu esemplu cu necuivós'a portare a unui Romänu inteligentu, Hutmann si fiu de preotu, carele din partea gr. catoliciloru s'aru fi opusu la scopulu celu santu si salutariu alu scólei centrale din Offenbaia.— Deci fiindca in Offenbaia altu Hutmannu gr. catolicu si fiu de preotu, nu este decätu subscribulu, indrasnescu a rogä pre On. Redactiune, cá sa binevoiesca a dá putintelu locu in colónele sele acestoru siruri, cari nu spre esculparea séu escusarea mea le scriu—pentruca sciu acelu dicteriu, ca qui se excusat incusat, ci cá sa judece on. publicu cetitoriu intre faptele mele, si procedur'a Dlui F.— Asiä-dara: audiatur et altera pars!— Dupa ce se starni acést'a santa idea de a se radicä o scóla centrala in Offenbaia, fuseramu provocati si noi, cá sa dämü imprumatulu statului in folosulu acelei scóle, care fára nici o contradicere l'amu si cedatu in summa de 500 f. v. a. dupa cum cunósce si d. corespundinte, si nefindu acea summa de ajunsu s'au mai cautatu si alte isvóre de venitu.— Asiä d. F. facü unu protocolu cu coreligionarii sei si d. jude cercualu, in care a hotaritu, cá arend'a de trei luni a crismaritului inca sa se dea in folosulu pomenitei scóle,— dupa care mai tardü si vine tempulu licitatiunei.— Ce e dreptu, Nemtii s'au opusu la acést'a, dara noi gr. catolicii, despre cari dice d. F. ca suntemu numai 20 de suflete (cu tóte ca déca s'aru fi uitatu in conscriptiune, ar fi aflatu mai multe) nu ne-amü opusu, de si d. F. la consultare ne-au ignoratu cu totul, — dicendu-ne in sine: Estote procul profani;— ci

*) D. Coresp. va iertä, déca respunsulu acest'a pentru lips'a spatiului si importantia materieloru lu aducemu numai acum. Red.)

dupa ce se facü din lucru publicitate, — ce e dreptu— amü facutu numai dóue pretensiuni: un'a, cá scóla sa se numéscä natiunala, — inse dela acést'a pretensiune ne-amü abatutu dupa ce ne-amü convinsu, ca dupa ordinatiunile mai inalte acést'a nu se póte,— ear a dóua cerere a nóstra a fostu, ca sa avemu si noi unu reprezentantu, — dara numai unulu — intre cei 10 séu 12 ai eforiei scolastice; inse, Dómne feresce, cá sa-ti concéda d. F. nici atät'a.— Motivele cari ne-au adusu pre noi la acést'a pretensiune, nu au fostu vr'o ambitiune, nici spiritulu de a predomni preste scóla, pentruca unulu la 10 e förte pucinu, ci altele, cari déca le va pófti d. F. le-amü poté si enumerä, dara cu acést'a ocaziune le retacu. —

Acumu intrebu pre d. F., óre nu erä mai cu scopu déca Domni'a Sea aru fi concesu pucinu locu in consultäriile si hotaririle facute in privinti'a esarendärei crismaritului, precumu si a sistemisärei scólei, si parochului nostru, déca nu cu votu decisivu, bataru consultativu; pentruca parochulu nostru, cá unu barbatu practicü, care servesce cá de 40 ani in vii'a Domnului, omu absolutu in sciintie, carele mai multi ani a servitu in gimnasiulu Blasiului cá professoru, socotu ca de aru fi si intratu in acea consulta, nu s'aru fi profanatu adunarea; ba eu socotu ca aru fi fostu lucru convenientu, cá si din cele 20 de suflete greco-catolice, cari dice d. F. ca suntemu in Offenbaia, sa sefi impartasitu si de aceea cari suntu posesori, si póta spesele comunale, si nu numai unulu de religiunea nóstra, care astadi e aici, si máne transpusu la altu locu: pentruca e lucru firescu, ca acolo unde si-pune, séu-si cere cineva filerulu a-lu depune, vréi sa scii: spre ce scopu? si cu ce modalitate se va intrebuintiä? — dara acestea d. F. le-a socotitu superflue, — neaducendu-si aminte de cuvintele apostolului Pavelu, carele dice: *Toturorutótem'am facutu, cá pretotisa-i dobandescu.* — De altmintrea eu laudu zelulu si energi'a D-lui F., pentruca fiindu fiu de preotu—precumu si domni'a sea dice,— amü invetiatu dela parintele meu acele cuvinte ale s. scripturi: Iubiti pre inimicii vostri, si ve rogati pentru cei ce ve calumniéza pre voi; — numai asiü dorü, cá domni'a sea, care astadi—máne va fi inaltiatu la o demnitate bisericesca mai inalta, sa procedä in asemene casuri cuotactica mai fina, mai loiala, cu o procedura mai discreta, cá nu cumva in lucruri asiä momentóse sa faca fiasco.

Intr'altele sa fii incredintiatu d-le F., ca numai sa observezi regulele etichetei si ale buneii cuviintie, din partea mea, — precumu nici din partea coreligionariloru mei — nu vei fi sagetatu in planurile cele bune si sante. V. M.

Principatele române unite.

Domnitorulu a tramisu consiliulu de statu mai multe proiecte de legi, cari sa se prelucre spre a deveni obiecte de desbatere in camer'a urmatöre. Unulu din aceste proiecte privesce la infiintiarea unei scóle comerciale in Bucuresci, altulu la infiintiarea de camere pentru agricultura, alu treilea la mine (baiasia), alu patrulea: a se declarä Iasiiorasiu liberu si intrepositu comercialu, alu cincilea la infiintiarea de espositiuni prin tinuturi (judetie), in fine la desvoltarea comericiului natiunaliu prin espropriarea casuride utilitate publica si prin introducerea sistemului metricu (decimalu) de ponduri si mesuri. —

Alegerile la municipalitatea din Bucuresci au esitu mai de totu in favórea guvernului; din 17 membri 14 suntu liberali, dupa cum ne spune Bucimulu, si numai 3 re-actiunari. Cam asemenea fu rezultatulu alegeriloru si in Craiov'a s. a. Bucimulu scupa focu asupr'a „popimei“ din Bucuresci, carea aru fi luptatu cu 'nversiunare contr'a liberaliloru si intr'unu articulu lungu cerca a demonsträ, ca popimea, boierimea si jidovimea suntu totu de un'a classa, standu luntre puncte pre lánge privilegii. Noi din parte-ne deplangemu o tíera, carea cu tóte minunatele sele mijlóce nu s'a sciutu ingriji mai bine pentru crescerea si positiunea preotimei; dar deplangemu si o preotime, carea pogorindu-se dela inaltimea missiunei sele e capace a deveni instrumentulu partideloru politice, si prin acést'a a gramadi asupra-si despretiulu lunei, cum nu se mai face nicaria, — despretiu de altmintrea, care nici despretiitorului nu face onóre.

O multime de studinti tramisera d-lui Ex-Ministru B o l i n t i n e a n u o adresa, in carea i esprimu reverinti'a si parerea de reu, cáci s'a retrasu dela ministeriu, nainte de a fi dusu la deplinire opulu celu mare alu luminärei poporului, ce-lu incepuse si continuase cu atät'a energia.

Jurnalulu „Libertatea“, in care se prefacuse „Romänulu“, inca fu suspendatu, nu scimü temporalmente, ori pentru tot-

deun'a. Caus'a suspendării e unu articulu, prin care Libertatea inspaymentase pre cetitorii sei cu rezultatele, la cari voru duce deficitele tierii într'unu sîru de ani. Noi din parte-ne marturisimu, ca dupa parerea noastră guvernulu trebuia sa ia alte mesuri, pentru de a delaturá acea spaima.

Sabiul in 5 Augustu. (Felurite.) Diu'a onomastica a Mai. Sele Imperatului se va serbá astfel: La 8 ore rogatiune in bis. orient. si luterana, la 9 ore presentare la Esc. S. Guvernatorulu, la 10 ore rogatiune in bis. rom. cat.— Tempulu in fine, dupa ploii mai necontentite de 4—5 zile s'a nserinat, dar pagube insemnate s'au facutu si de asta data. Tieranii de prin giurulu Sabiului, cari parte secerasera dar inca nu caserasa bucatele acasa, parte inca nu se apucasera de seceratu, trebuira sa veda cu ochii in lacrimi, cum li se stricau bucatele in momentele cele din urma, candu credeau ca le au sigure baremu acelea. Fênurile inca parte mare s'au innoroitu. La munti a ninsu pâna departe 'n josu, mai pâna pela fenatiile muntelor; in urm'a frigului oile si mai cu sêma meii, tinsi in primavêra, au patimitu fôrte greu. —

Varietati si noutati de di.

(Tiune si ciune.) Unu professoru de latinesce in gimnasiulu St. Sava, explica scolariloru despre terminaciunea ciune cu multa esaltaciune.

Unu scolaru, care compunea versuri, ii facu urmatorea interpelaciune.

— Dar cum va suna in versuri, Dle Professoru, acêsta terminaciune ciune ?

— No, tare multu armoniosu, Dle, si ca sa capeti sonvincciune amu sa-ti facu o declamaciune a unoru versuri ce amu facutu eu ca modelu de compusaciune.

Asculta, Dle, cu atinciune :

- „De iubesci sinceritatea,
- „De urasci incelaciunea,
- „Asculta cu bunatate
- „Simpl'a mea declaraciune.“

Ovidu ! Ovidu ! dai fi traitu inca, dreptu recunoscintia, pe autorulu acestoru versuri, in ce Pai fi metamorfosatu tu ? Siguru ca într'unu taciune ! — „Demboviti'a.“

(Multiamita publica.) Petrusu de simtiemintele cele nobile, ce le nutresce in sine Illustrisimulu domnu Comite supremu Franciscu Baronu de Nopcea pentru ajutarea tinerimei studiöse, me simtu indatoratu ai aduce si eu Illustritatiei Sale, multiamita mea publica pentru ajutoriulu de 10 fl. v. a. transmisu mie prin D. Georgiu Lorintiu V. Notariu in comitatulu Hunedorei, de asemenea si acestu'a pentru 1 fl. — Sabiu in 25 Iuliu 1864. Simeonu Trifu m. p. Juristu anu II.

Prospectu politicu.

Foile publice publicara protocoalele preliminarioru si conditiuniloru de pace intre Austro-Prussia si Russia. Aceste suntu cunoscute cetitoriloru nostri inca de multu in estrasu telegraficu; Schleswig-Holstein si Lauenburg impreuna cu mai multe insule se rumpu de cãtra Dani'a, si datoriele facute se platescu parte de cãtra Dani'a, parte de cãtra ducatele acestea. Despagubirea, ce o pretinde Prussia, audimu acum ca aru face 16 millione taleri, ear ceea ce o cere Austria 10 millione, care tote le voru raspunde ducatele. Armistiulu e incheiatu pâna pe 3/15 Septembrie astfel, incatu deca pâna atunci preste asceptare nu s'aru potè pune pace definitiva, de atunci incolo in terminu de 6 septemâni sa aiba voia ori care parte de a incepe resboiulu. Pe candu in sa in Vienna se lucra la preliminariile pâcei germano-danese, pe atunci Austria si Prussia se pregatescu a face o propunere la confederatiunea germana, in urm'a careia ele amendoue se asieze unu regimu provisoriu in Schleswig-Holstein. In casulu acestu'a ducele Fridericu de Augustenburg aru mai potè ascepta dupa domnia ! —

Hanover'a sa fia insarcinatu pre plenopotentiulu seu a declara in Frankfurt, ca deca bund-ulu nu e in stare a aperi staturile sele de violintiele Prussiei, ea-si va retrage trupele din ducate. Intr'aceea Prussia se ocupa seriosu cu planulu de a aduce ducatele intr'unu felu de legatura cu sine insasi, legandu efacerile loru militare si diplomatice de ale sele propri; asemenea de a reserva Lauenburgulu pentru sine dreptu despagubire de resboiu.

Pe de alta parte in sa aflamu, ca in Lauenburgu inainteza trupe confederative.

In Vienna si Berlin s'aru priimitu conditiunile pâcei ca unu triumfu gloriosu, in Kopenhagen din contra ca cea mai grea perdere, si regele si ministeriulu au mare nevoia de a domoli si a mangaiá poporulu. In Parisu scirea pâcei ace-

steia au produsu nemultiamire, ear in Engliter'a tote foile vorbescu cu furia mare asupr'a Germaniloru.

Regele Leopoldu din Belgiu in 4 Augustu a sositu la Parisu.

Imperatulu Napoleonu cu incetulu progatesce lumea cãtra congressulu europenu, propusu de densulu in anulu trecut.

In Francia a facutu mare sensatiune processulu a 13 barbati de partid'a republica, cari fusesera acusati ca agitatori la alegerile in corpulu legislativu. Nu numai Parisulu, dar tota Francia privise cu incordarea la desvoltarea acestui procesu, in care parte ca acusati, parte ca operatori figurasera cei mai eminenti juristi si parlamentaristi ai Franciei. Sentint'a de a plati cate 500 fr. si a suferi arestu cate 6 luni, este unu testimoniu tristu pentru nelibertatea, ce comnesce astadi in Francia.

In Dani'a se deschise in 6 Augustu c. n. senatulu imp. cu pompa neindatinata. Regele citi insusi cuventulu de tron, care porta caracterulu dorerei pentru perderile suferite, si increderea intr'unu venitoriu mai serinu.

In zilele din urma se spenzurara in Varsiovi'a 5 capi ai regimulu natiunulu polonu. Sentint'a esi astfel, pentruca consiliulu belicu rusescu calcasa in picioare legea militara, dupa carea pedeps'a armatiloru este glontiu. Osanditii protestasera cu tota energi'a in contra modulu mortii, ba Traugott trebui sa se duca de 8 soldati pe treptele furciloru; de altmintrea toti Polonii murira cu sange rece, ba unulu insusi cu man'a sea si-puse strângulu de grumazi.

Publicarea

sumelor incurse la fondulu Asociatiunei dela 5 Iuliu a. c. pâna in 29 Iuliu c. n. a. c.

Taxe anuale au mai intratu

dela urmatori membri adeca : a) dela d. Georgiu Baritiu secretariu alu Asociatiunei I. pre 1864, 5 f., b) d. Georgiu Moisil Vicariu for. Naseudu 5 f., c) d. Basiliu Axenti Assessoru sedr. 5 f., d) d. Leo Galatianu Assistinte c. r. 5 f., e) d. Maximus Halitia Economu 5 f., f) Grigoriu Hangia c. r. Cancelistu 5 f., g) d. Severu Hangia Capitanu pens. 5 f., h) d. Arionu Marcuti Notariu sedr. 5 f., i) d. Nascu Basiliu Invetiatoriu norm. 5 f., k) d. Ioann Pavelu Cancelistu 5 f., l) d. Florianu Porcius Assessoru sedr. 5 f., m) d. Basiliu Verticu Assistinte pens. 5 f., n) d. Ioann Gelan Parochu 5 f., o) d. Simeonu Tancu Parochu 5 f., p) Cifor Ciocanu Parochu 5 f., q) d. Dr. Stefan Popp fisicu districtualu 5 f., r) d. Maximu Lica Assessoru sedr. 5 f., s) Leone Pavelia Professoru 5 f., t) Ioann Poppu Parochu r. c. 5 f., u) d. Salamonu Salvanu Jude cerc. 5 f., v) d. Moise Poppu Parochu 5 f., w) Leontinu Luchi presiedinte sedr. 5 f., x) d. Ioanne Florianu Assessoru sedriulu din Naseudu 5 f., y) Alessandru Bohhetielu Capitanu supr. districtualu 10 f., z) d. Ioachimu Muresianu Fiscalu districtualu 5 f. Summ'a 125 f. v. a.

Prin Parintele protopopu Metianu dela Zernesci:

- a) d. Ioann Comsia Parochu 5 f., b) d. Mironu Moldovenescu arendatoru 5 f., c) Iosifu Puscariu Assessoru 5 f., d) d. Ioann Ratiu Cancelistu 6 f., e) d. Nicolaie Popoviciu Parochu 5 f.
- Summ'a 26 f. v. a.

Nr. 13—1 Escriere concurs la.

In'alt'a Cancelaria regia a Transilvaniei a binevoitu pre gratiosu prin pre in'alt'a resolutiune din 4 Maiu a. c. Nr. 829. a concede in principiu redicarea unui Gimnasiu greco-catolicu inferioru in opidulu Naseudu. Totodata a concessu definitiv'a reorganizare a scolii principale gr. cat. din Naseudu si a celoru triviale romane din Sagra, Telciu, Sangeorgiu, Prundu Borgoului si Monoru.

Acum deodata suntu de lipsa la Gimnasiu doi professori, si la scol'a principala 4 invetiatori si 1 adjunctu.

Pentru fiacare professoru de gimnasiu, dintre cari unulu va fi totdeun'a si directoru, este statoritu unu salariu anulu de 600 fl. v. a., pausialu de cortelu 60 fl. v. a., ear directorulu mai percepe 100 fl. remuneratiune si 40 fl. pausialu scripturisticiu. — Pentru unulu din cei 4 docenti la scol'a principala, dintre cari unulu va fi totodata si directoru docinte, cari cunoscenduse deplinu apti pentru portarea oficiulu de directoratu si ambitiuandu acestu postu, au a-si exprima dorintia loru in relativ'a cerere, pentru a se potè lua in consideratiune. Naseudu in 18 Iuliu 1864.

Din partea Comitetulu fonduriloru scolare din districtulu Naseudu. Grigoriu Moisil m. p. Vicariu eppescu foraneu.

Nr. 14—2 C O N C U R S U.

Cu inceputulu anulu scolasticu venitoriu 164/5 avedu a se adange la cele siese Classe gimnasiale deja infiintiate in Gimnasiulu romanu de religiunea gr. orientale din Brasiovu si Cassea a VII, se deschide cu acesi concursu pentru a X profesura cu salariu anuale de 800 fl. v. a.

Dela concurențe se cere, că se documenteze :

- 1) prin atestatu de botezu, ca este romanu de natiune si crestinu gr. orientale de religiune;
- 2) prin atestatu de maturitate, ca a finitu studiile gimnasiale dupre sistem'a prescisa de nou'a organizatiune a gimnasielor;
- 3) prin atestatu academicu; ca a finitu facultatea filosofica in vreo Academia seu Universitate ore care;
- 4) prin atestatu de conduita dela dregatoriile politice locale, ca aceea i este nereprobavera.

Tóte aceste documente, Concurențele le va tramite celu multu pana la 15. Augustu 1864. st. v., adresandule francate catra subscris'a Eforia.

Brasiovu 14. Iuliu 1864.

Eforia scóleloru romane gr. orientale din Brasiovu.

Nr. 16—2 ESCRIERE CONCURSUALA

In'alt'a Cancelaria regia a Transsilvaniei a binevoitu pre gratiosu prin pre inalt'a decisiune din 4 Maiu a. c. Nr. 829 a concede in principiu radicarea unui Gimnasiu greco-catolicu inferioru in opidulu Naseudu. Totodata a concesu definitiv'a reorganizare a scólei principale gr.-cat. din Naseudu si a celoru triviale romane din Sagra, Telciu, Sangeorgiu, Prundu Borgoului si Monoru.

Acumu deodata suntu de lipsa la Gimnasiu doi professori, si la scól'a principala 4 invetiatori si 1 adjunctu.

Pentru fiacare professoru de gimnasiu, dintre cari unulu va fi totodata si directoru, este statoritu unu salariu anualu de 600 fl. v. a. pausialu de cortelu 60 fl. ear directorulu mai percepe 100 fl. remuneratiune si 40 fl. pausialu scripturisticu.

Pentru unulu din cei 4 docenti la scól'a principala, dintre cari unulu va fi totodata si directoru, este statoritu anualu ca salariu 300 fl. v. a. cortelu naturalu ori relutum pentru elu 70 fl. v. a. lemne de focu ori relutum pentru astea 30 fl. v. a.; directorulu percepe separatu o remuneratiune anuala de 100 fl. v. a. si unu pausialu scripturisticu de 20 fl. v. a. —

Salariulu anualu pentru adjunctulu scólei principale este sistemisatu cu 300 fl. v. a., fara alte emoluminte.

I. Competitorri la dóue posturi de professori gimnasiali voru avé a documentá :

1. Ca este inascutu románu, alaturandu atestatu de botezu
2. Ca a absolvatu studiile gimnasiale dupa nou'a organizatiune, infatisandu atestatulu de maturitate, ori unu atestatu academicu, ca a absolvatu facultatea filosofica.
3. Ca are un'a portare morala si politica nepatata, substernendu despre acést'a unu atestatu datu din partea autoritatii politice locale. —

Se voru preferi aceia, cari voru dovedi prin atestatu ca au facutu anii de proba cu successu bunu.

Concurintii la statiunile de docinti principali precumu si de adjunctu voru avé a-si dovedi cualitatea ceruta in punctulu I. 1, apoi ca au absolvatu cursulu pedagogicu prescisu, ca suntu in stare de a propune limb'a romana dupa gramatica, ca au destula cunoscintia atáta teoretica catu si practica din economi'a rurala, adeca : despre gradinaria, pomaria, stuparia etc. ca sciú bine celu putínu un'a din celea dóue limbi a le patriei neromane (germana seu magiara) si ca au o vietia morala si politica buna si nepatata. Si la aceste statii voru fi acei'a pferiti, cari voru dovedi prin atestatu ca si-au facutu anii de proba cu bunu successu.

Concurintii la ori care din aceste statii au a-si tramite cererile loru cu tóte dovedile despre cele amintite celu multu pana la 10 Augustu 1864 st. n. la Presidiulu Comitetalui granitierescu administratoru de fondurile scolare din Districtulu Naseudului in statiunea Naseudu. —

Concurintii la statiunile de professori si docenti, cari cunoscendu-se deplinu apti pentru portarea oficiului de directoratu si ambitionandu acestu postu, au a-si esprim'a dorintii'a loru in relativ'a cerere, pentru a se poté lua in consideratiune. Naseudu in 18 Iuliu 1864.

Din partea Comitetalui fonduriloru scolare din Districtulu Naseudu. Grigoriu Moisi m. p. Vicariu eppescu foranu.

Nr. 17—1 EDICTU.

Prin care Mari'a Georgie Comanu din Feldiór'a, Districtulu Brasiovului, care cu necredintia au parasitu pre legiuitulu ei sotiu Andreiu Dragosiu din Vladeni, fara a se sci loculu aflárei si modulu petrecerei sale, se provóca prin acést'a, ca in terminu de unu anu dela datulu de fatia negresitu sa se infatisieze inaintea scaunului protopopescu subscrisu, pentru-ca la din potriava, processulu matrimoniale asupra-i

Redactoru respundiatoru **Zacharia Boiu.**

pornitu, se va otari si fara de elu in intielesulu ss. Canóne bisericesci.

Brasiovu 10 Iuniu 1864.

Scaunulu protopopescu gr. res. alu Tractului Brasiovului II. cá foru matrimoniale

Ioann Petricu m. p.

Protopopu.

Nr. 15—2 ANUNTIU DE LICITATIUNE.

Din partea Comitetalui granitierescu administratoru de fondurile scolare din Districtulu Nasudului se publica ca cu incépere dela 5. Septemvrie 1864 st. n. se va esarendá in 29. Comune din acestu Ditrictu dreptulu regalulu de carcimáritu dela 1 Noemvrie 1864 si pana la fincea Decemvrie 1867. Conditiiunile relative se potu vedea in órele de cancelaria la acestu Comitetu, la oficiolatu Districtului Nasudului si la proximile oficiolate Districtuale si Comitatenese.

Naseudu in. 18 Iuliu 1864.

Presiedintele Comitetalui fond scrli:

Grigoriu Moisi m. p.

Vicariu for. eppescu.

Nr. 18—1 Anunciu.

Subscrisulu a coloratu unele esemplare din **Cart'a Transilvaniei de Fetti**

Dupa impartirea cea noua politica, proiectata de in regimu, si le ofere onoratorulu cititori de jurnale spre mai usiór'a intielegere a pertractárilor, ce voru veni in curendu la desbateru in Diet'a transsilvana.

1. esemplaru impreuna cu prospectulu tiparitu costá 2 fl.

S. Filtsch,

tipografu si librariu in Sabiiu.

Nr. 16—1 Anunciu.

Cei cu plecatiune subscrisi si-iau prin acést'a voia, a face pre antestatorii comuneloru si bisericeloru atenti la aceea, ca densii producu **clopote** de ori ce marime si sunetu nu din metalu de clopote estinu rosieticu, ci curatu albu—sub garantia —pe lánge pretiurile urmatóre:

Pentru pretornarea clopoteloru vechi, dupa scaderea in focu de 10%

dela 1 pâna 100 puncti	pentru punctu 45	pâna 40 xr.
" 1 " 10 mâji	" " 40	" 34 xr.
" 10 " 20 " "	" " 34	" 28 xr.
" 20 " 40 " "	" " 28	" 20 s. a. m.

Pentru versarea de clopote noue;

dela 1 pâna 100 puncti	a punctu 1 fl. 30	pâna 1 fl. 20 xr.
" 1 " 10 mâji	a " 1 fl. 20	" 1 fl. 10 xr.
" 10 " 20 " a	" 1 fl. 10	" 1 fl. — "
" 20 " 40 " a	" 1 fl. —	" — 95 "

Inscriptiuni, ornamente si icóne de sfinti se facu la dorintii'a d-loru ordinatori gratis, si imbracamintea pre lánge cele mai moderate pretiuri.

Asijderea se compunu de subscrisii **tulumbe de focu** de ori ce forma si marime, precumu si totu feliulu de lucruri de arama si metalu, promptu si pe lánge cele mai scadiute pretiuri.

Pentru comissiuni numerose se róga

I. Georg si Iosef Graef.

Clopotari civili in Sabiiu.

Pretiurile de piatia

din Sabiiu, Marti in 4/16 Augustu 1864.

	fl.	xr.
Gráulu de frunte, galét'a nemt. (Metzen) *)	4	—
" de midilocu "	3	73
" de códa "	3	47
Secar'a galét'a nemtiésca (Metzen) *)	2	27
" de midilocu "	2	20
" de códa "	2	13
Ovesulu de frunte, gal. nemt. (Metzen) *)	1	67
" de midilocu "	1	60
" de códa "	1	53
Cucuruzulu galét'a nemtiésca (Metzen) *)	2	73

*) 3 galete nemtiesci suntu 2 galete ardelenesci.

Burs'a din Vienn'a 5/17 Augustu. 1864.

Metalicele 5%	72 50	Actile de creditu	197 20
Imprumulu nat. 5%	80 70	Argintulu	113 50
Actile de banca	782	Galbinulu	5 46 5/10

Editor'a si tipariulu tipografiei diecesane.